

Minister for sundhed og forebyggelse
Jakob Axel Nielsen
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Opkrævning af egenbetaling i forbindelse med sundhedsfremmende og forebyggende kommunale tilbud

KL er ved kopi af brev af 31. marts 2008 fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse blevet orienteret om, at ministeriet til brug for behandling af en konkret tilsynssag, bl.a. har udtalt, at kommunerne ikke må opkræve nogen former for egenbetaling af sundhedsfremmende og forebyggende tilbud i medfør af sundhedslovens § 119, stk. 2.

KL har noteret sig, at ministeriet i april 2007 – efter sundhedslovens ikrafttræden – udtalte, at kommuner lovligt kunne opkræve egenbetaling i forbindelse med de kommunale sundhedsfremmende og forebyggende tilbud.

I den anledning vil KL opfordre ministeren til at overveje en lovændring, der vil gøre det muligt for kommunerne at opkræve egenbetaling for sundhedsfremmende og forebyggende tilbud efter sundhedslovens § 119, stk. 2. KL deltager gerne i et eventuelt arbejde vedrørende den nærmere udformning.

Som begrundelse for opfordringen til en lovændring kan KL anføre følgende:

Ministeriets seneste fortolkning vil, efter KL's opfattelse, have negative konsekvenser for omfanget af kommunernes sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter – aktiviteter, som i forvejen er begrænset af, at kommunerne i gennemsnit kun har fået tilført 2 mio. kr. hver til det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.

Efter sundhedslovens ikrafttræden pr. 1. januar 2007 har landets kommuner iværksat mange forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne – bl.a. rygestopkurser, tilbud om motionsaktiviteter mv. Disse tilbud gives typisk til alle borgere, som måtte være interesserede. De fleste kommuner opkræver en mindre egenbetaling (typisk i størrelsesordenen 250 - 500 kr.) for deltagelse i tilbuddene - især rygestopkurserne. Baggrunden for at opkræve deltagerbetalingen er dels et ønske om at dække en del af kommu-

Den 19 JUNI 2008

Jnr 09.06.02 P16
Sagsid 000192653

Ref NIG
nig@kl.dk
Dir 3370 3507

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

nens udgifter, dels antagelsen om, at sandsynligheden for, at borgeren møder op/gennemfører et tilbud, er større, hvis borgeren også har ydet en egenbetaling.

Denne fremgangsmåde svarer til den praksis, der var udbredt i de tidligere amter, som lovligt kunne opkræve egenbetaling i forbindelse med amternes forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

På den baggrund finder KL det uheldigt, at kommunerne – efter ministeriets nuværende retsopfattelse – ikke har den samme mulighed, som de tidligere amter havde. Det er KL's opfattelse, at dette ikke var hensigten med udarbejdelsen af sundhedsloven. Da de tidligere amter opkrævede denne betaling, vil der ikke være tale om en ny brugerbetaling. En lovændring vil derfor kunne ske indenfor rammerne af regeringens skattestop.

Endvidere er det KL's opfattelse, at kommunernes mulighed for opkrævning af egenbetaling kan modvirke en risiko for konkurrenceforvridning i forhold til private udbydere af forebyggende og sundhedsfremmende tilbud, herunder apoteker.

I ministeriets brev af 31. marts 2008 meddeles det desuden, at kommunerne kun må stille tilbud til rådighed for kommunens egne borgere.

Denne udmelding har skabt forvirring i kommunerne i forhold til de forebyggelsestilbud, som kommunerne iværksætter på virksomheder beliggende i kommunen. Det er nemlig i praksis umuligt at sikre, at disse tilbud kun kommer kommunens egne borgere til gode, da der typisk også vil være ansatte, der er bosiddende i andre kommuner. Såfremt kommunerne ikke har mulighed for at betragte ansatte på virksomheder beliggende i kommunen som egne borgere, kan kommuner ikke lovligt iværksætte de vigtige sundhedsfremmende og forebyggende indsatser på arbejdspladserne – et sted, som Sundhedsstyrelsen netop beskriver som et "naturligt miljø" for sundhedsfremme og forebyggelse¹.

Hvis kommunen ikke har mulighed for at betragte ansatte på virksomheder beliggende i kommunen som egne borgere, vil det også stride imod den praksis, som eksisterer på andre områder, hvor borgere modtager et tilbud i en anden kommune end den, hvor de har bopæl. Det gælder fx undervisningsinstitutioner, gymnasier, mv.

Det er derfor KL's opfattelse, at ansatte på virksomheder beliggende i kommunen skal betragtes som kommunens egne borgere – uanset de ansattes bopælskommune, og på den baggrund er det KL's vurdering, at en kom-

¹ *Borgerrettet forebyggelse i kommunen – rådgivning fra Sundhedsstyrelsen*, Sundhedsstyrelsen 2006

mune lovligt kan iværksatte sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter på virksomheder, uddannelsesinstitutioner mv. beliggende i kommunen.

KL vil bede ministeriet bekræfte denne opfattelse.

Samlet set er ministeriets udmelding af 31. marts 2008 bestemt ikke medvirkende til at styrke den forebyggende og sundhedsfremmende indsats i kommunerne. Det kan undre – i en tid, hvor Forebyggelseskommissionen netop skal se på, hvordan forebyggelsesindsatsen kan styrkes.

Med venlig hilsen

Erik Fabrin

Peter Gorm Hansen

Kopi af brevet er sendt til Folketingets Sundhedsudvalg.